

Teresa Lancholc

"Wierszowana suplika chłopów kowieńskich z końca XVIII w.", Anna Kaupuż, Andrzej Litwornia, "Acta Universitatis Wratislaviensis" nr 200, "Prace Literackie" XV, Wrocław 1973 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 19/1 (59), 183

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) KASZYŃSKI Stanisław: Z problematyki konstrukcji przestrzeni w dramatach Słowackiego. "Acta Universitatis Lodziensis". Nauki Humanistyczno-Społeczne nr 2, Łódź 1975, s. 85-94.

Artykuł podejmuje kilka zagadnień wiążących się z problematyką przestrzeni, pojmowaną jako istotny składnik nie tylko struktury dramatyczno-teatralnej utworów scenicznych Słowackiego, ale również zawartej w nich wizji rzeczywistości (historii i natury) i człowieka. W oparciu o teoretyczne instrumentarium pojęciowe i metodyczne, wypracowane przez niemieckich i francuskich badaczy, autor omawia ogólny charakter układów przestrzennych w twórczości poety, różne sposoby ich modelowania (oznaczanie, odślanianie, organizację, rodzaje ruchu i typy), a także funkcję w kształtowaniu ideowych i estetycznych sensów. Rozważania prowadzą do twierdzenia, iż w przypadku analizowanych utworów mamy do czynienia z formą "dramatu otwartego", w której szczególnie ważne są symboliczne związki zachodzące w otwartej przestrzeni między człowiekiem i naturą.

BP/59/45

H.Ch.

(II) KAUPUŻ Anna, LITWORNIA Andrzej: Wierszowana suplika chłopów kowieńskich z końca XVIII w. "Acta Universitatis Wratislaviensis" nr 200, Prace Literackie XV, Wrocław 1973, s. 23-38.

W centrum uwagi autorów znajduje się wiersz "...wyznanie ciężarów i bolesnego cierpienia włości kowieńskiej od swoich panów", zachowany w wersji polskiej i litewskiej w rękopisie z początku XIX w. Rozważania, koncentrujące się wokół ustalenia autorstwa i czasu powstania utworu, prowadzą do hipotezy, iż wiersz został napisany około r. 1789 (wiązało się to z uchwaloną przez sejm czteroletni Ustawą o lustracji dóbr), a jego autorem jest pisarz magistracki Maciej Pożera (Pożerski). Okolicznościowy i agitacyjny charakter utworu znajduje potwierdzenie w jego poetyce - zbudowany jest raczej na wzór paszkwilu czy satyry niż ludowego lamentu.

BP/59/46

T.L.